

Troms fylkeskommune
Strandveien 13
9007 Tromsø

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

**TO SØKERE - 4 SØKNADER OM BYGGING AV SMÅKRAFTVERK I STORFJORD
KOMMUNE I TROMS - HØRING ROVEJOHKA KRAFTVERK, PARAS KRAFTVERK,
TVERRDALSELVA KRAFTVERK OG INNERELVA KRAFTVERK:
FYLKESKULURETATENS UTTALELSE**

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091, Majorstuen

0301 OSLO

Vår ref.:

16/84-3

Løpenr.:

11452/16

Saksbehandler:

Dag Magnus Andreassen

Tlf. dir.innvalg:

77 78 83 41

Arkiv:

KULVERN

Deres ref.:

200901034, 200906300,

Dato:

29.03.2016

TO SØKERE - 4 SØKNADER OM BYGGING AV SMÅKRAFTVERK I STORFJORD KOMMUNE I TROMS - HØRING ROVEJOHKA KRAFTVERK, PARAS KRAFTVERK, TVERRDALSELVA KRAFTVERK OG INNERELVA KRAFTVERK: FYLKESKULURETATENS UTTALELSE

Vi viser til deres brev av 21.12.2015 (deres ref. 201001771-74 201100944-77) med høring av 4 konsesjonssøknader for bygging av småkraftverk i Storfjord kommune, Troms fylke. Denne uttalelsen angår 3 av de 4 søknadene, gjeldende Rovejohka, Tverrdalselva og Innerelva. Uttalelsen om Paras kraftverk samordnes med uttalelsene om Stordalen kraftverk og utbygginger i Skibotn, jf deres brev av 21.12.2015 (Deres ref. 200901034, 200906300, 201200011, 201300508 ksk/stp, dkj). For disse søknadene har vi fra NVE fått utsatt svarfrist til 25.4.2016.

Fylkeskulturetatens anliggende i denne type saker knytter seg til kulturminner, kulturmiljø, friluftsliv og landskapsinteresser.

Rovejohka kraftverk

Utbygger ønsker å ta inn vannet ved elvekrysset mellom Doggejohka og Rovejohka og føre det i tunnel til kraftstasjon ovafor veien, E8. Inntaksdam planlegges utført ved hjelp av helikoptertransport og det skal ikke etableres tilkjøringsvei til inntak.

I det omsøkte området ligger en rekke stillinger fra andre verdenskrig som var en del av den såkalte Lyngenlinja. Stillingene ligger på kanten mot kløfta som elva renner gjennom. Plasseringen av stillingene viser tydelig at elvekløfta har hatt ei viktig strategisk betydning for det tysk-/ østerrikske forsvaret av Nord-Norge mot slutten av andre verdenskrig. Kulturminner knyttet til Lyngenlinja vurderes å være av lokal, regional, nasjonal og internasjonal verdi.

Vurderingen av krigsminnene i et kulturminnefaglig lys er fraværende i konsesjonssøknaden, og vurderes som «ikke bevaringsverdige kulturminner». Det vises til at det i Riksantikvarens database Askeladden ikke finnes registreringer av kulturminner til tross for at de omtalte krigsminnene har vært kartfestet i databasen siden januar 2012.

Besøksadresse

Strandveien 13

Postadresse

Postboks 6600, 9296 TROMSØ

Telefon

77 78 80 00

Epost mottak

postmottak@tromsfylke.no

Bankgiro

4700 04 00064

Internettadresse

www.tromsfylke.no

Org.nr.

NO 864 870 732

Vår vurdering er imidlertid at krigsminnene er viktige spor etter internasjonale hendelser, og det er selve elvekløfta som har vært det strategisk viktige elementet for etableringen av forsvarslinja her. Redusert vannføring vil være uheldig og anbefales ikke, ut fra hensynet til opplevelsen av dette spektakulære landskapet, men har ikke avgjørende betydning for opplevelsen av kulturminnene. På bakgrunn av at det ikke etableres tilkomstvei gjennom området, og ved god merking av krigsminnene i nærheten av inntaksområdet og ved stasjonsområdet under anleggsperioden, vurderer vi utbyggingen som akseptabel ut fra et kulturminnefaglig ståsted. Ved en eventuell konsesjon for Rovejohka ber vi om at det i miljø-, anleggs- og transportplanen stilles krav om at overskuddsmasser fra tunneldrivingen ikke deponeres i området, men brukes til andre samfunnsnyttige formål eller deponeres i etablert og regulert massetak (for eksempel ved Lillerundfjellet). Utsatte kulturminner må være godt merket i terrenget under anleggsperioden.

Tverrdalselva kraftverk

Tiltaket søkes etablert som et tradisjonelt småkraftverk med nedgravd rørgate fra inntaksdam til kraftverket. Rørgaten vil bli 1750 meter hvor det etableres en 4 meter bred midlertidig anleggsvei i rørgata fra stasjon til inntak.

Vi kjenner ikke til at det skal være kulturminner innenfor vårt ansvarsområde som vil komme i konflikt med omsøkte tiltak.

Tverrdalen er et viktig område for friluftsliv, med turvei/ traktorvei i starten og sti innover i dalen. Området skåres høyt i friluftlivskartleggingen da det oppleves som inngrepsfritt uten tekniske installasjoner. Terrenginngrepet og støy fra anleggsdrifta, i tillegg til at vannet i elva blir kraftig redusert, vil således være med på å redusere naturopplevelsene for brukerne. Det gjelder både for de som søker naturen for rekreasjon og trim på vei til trimpostkassene, og for de som går dalføret på vei til Vollan eller Lakselvdalen forbi Piggtinden. Tverrdalen er en av inngangsportene til Lyngsalpene.

I Tverrelva er fossefall observert, og det er stor sannsynlighet for at den også hekker her. Fossefallet har kategori sårbar i rødlista, og utbygging av elver til vannkraft er en av dens største trusler. For turgåeren er fossefallet, som i 1963 ble Norges nasjonalfugl, med på å gi gode naturopplevelser.

Grunnet forringelse av viktige verdier for friluftsliv fraråder fylkeskulturetaten at det gis konsesjon for kraftutbygging i Tverrdalselva.

Dersom det likevel gis konsesjon for utbygging av Tverrdalselva, bes det om at det opprettes dialog mellom utbygger og reindriftsutøvere i området som bruker dalen som inngangsport til dal- og fjellområdene innafør. Det bør avklares om midlertidig anleggsvei i etterkant kan brukes som trasé for ATV- og snøskutertrafikk for dermed å unngå kjøresporskader på myrområder som i dag er utsatte.

Innerelva kraftverk

Tiltaket søkes etablert med ei 230 meter lang rørgate og en 1400 meter lang tunnel mellom inntak og stasjon. Inntaksdam planlegges utført ved hjelp av helikoptertransport og det skal ikke etableres tilkjøringsvei utover de nederste 230 meterne som skal ha rørgate.

Vi kjenner ikke til at det skal være kulturminner innenfor vårt ansvarsområde som vil komme i konflikt med omsøkte tiltak.

I følge søknaden skal overskuddsmasser fra tunneldrivingen deponeres i eksisterende massetak like sør for tiltaksområdet. Det fremgår ikke av søknaden om dette massetaket er

regulert etter Plan- og Bygningsloven. Dersom massetaket ikke er regulert, ber vi om at regulering gjennomføres og er gyldig før deponeringen iverksettes.

Dersom konsesjon gis for bygging av Innerelva kraftverk, ser vi det som positivt at det etableres parkeringsplass i tilknytning til stasjonsområdet, som vil bli tilgjengelig for brukere av Jan Baalsrud-stien på nordsiden av elva.

Vi viser til egen uttalelse om samiske kulturminner fra Sametingets kulturminneforvaltning.

Med vennlig hilsen

Anne-Karine Sandmo
fylkeskonservator

Dag Magnus Andreassen
konservator

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.

Kopi:
Sámediggi/Sametinget, Ávjovárgeaidnu 50, 9730 KARASJOK
Storfjord kommune, Hatteng, 9046 OTEREN
Fylkesmannen i Troms, Postboks 6105, 9291 TROMSØ

